...жа hуухадаа...
...с бэхи болог...—нэгэдэхи нюур.
...д зоной аша туhада—2-3 дахи
...а мүрэнэй эрьеэр...—4-дэхи нюур.

ЖАРГАЛТАЙ hУУГЫШ, СОВЕТ ЭРХЭТЭН

Мансылаатай үхибүүнэй нарайлалгын байшангhаа гэртээ түрүүшынхеэ орожо, совет эрхэтэн гэhэн үнэмшэлгэ абахадань, жэл жэлэйнь үе дээрэ hургуулида ороходонь, дунда hургуули дүүргэхэдэнь, түрүүшынхеэ хүдэлжэ эхилхэдэнь, гэр бүлэ болоhоной найр-хурим дээрэ: «золтой жаргалтай, хүн нүхэдэй дунда хүндэтэй ябаарай» гэhэн юреөл үнэн сэдьхэлhээ табигдадаг. Иимэ юреөл эртэ урда сагhаашье хойшо үршөөгдэдэг байhан ааб даа. Харин ёhотой жаргал гээшье сүлөөтэ hайхан Совет ороноймнайл эрхэтэн эдлэнэ, эдлэхэ аргатайшье,

Балшар бага наhанhаань хойшо дээдэ hургуули дүүргэтэрнь залуу үетэнийе энэрхы сэдьхэлтэ эхэ мэтэ. Совет гүрэмнай үдэр бүриин анхаралаар хүреэлнэ. Үхибүүнэй түрэхэтэй дашарамдуулан, эхэдэнь дүрбэ hара тооной амаралта үгэжэ, салин хүлhыень түлэдэг. Удаань хүүгэдэй ясли, саадта ябахадань өхэнхи гаргашыень гүрэн даажа абана. hургуулида ямаршье түлбэригүйгөөр hургажа гаргана. Дээдэ hургуули дүүргэхынь тула түлбэригүйгөөр hургахын хажуугаар, тэдэнэртэ мүнгөөр тэдхэмжэ-стипенди үгэнэ. Үтэлхэдэнь пенси барюулна. Энэмнай Агуучехэ Октябриин революциин. Совет засагай аша үрэ бшуу.

Эхэ, эсэгынгээ, гүрэн түрынгөө үршөөhэн иимэ өхэ ороддолго, хайрые совет эрхэтэн хэр харюулжа шаданаб? Мүнөө үе сагта золтой, жаргалтай жажhууха гээшэмнай ямар удхатайб?

Юрэнхы дээрэ совет эрхэтэн шадал, шадабариингаа эзэргээр ажал хэжэ, хото, хүдөө илгадгүй гоё hайхан байшангуудые бүтээжэ, гэр бүлэдөө эбтэй эетэй ажhуудаг. Ажал гээшэ хүнүүдэй жаргалайнь нэгэ хүби болонхой. «Ажал хэнгүй hуухань юунhээшье доро зоболон» гэжэ бүхэли наhан соогоо хүдэлжэ ябаад, пенсидэ гараашад хөөрэлдэжэ, шадал эзргээрэ тэдэнэр ажалладаг, олониитын хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаададаг байна.

Ажал хэхэ гээшэмнай үнэхөөр жаргал болоно. Эхэ ороноймнай, манайшье Буряад ороной олохок фабрика, заводуудта арюун сэбэр, пабша сэсэг hуулгэгдажhай, хүнэй бар хүсөөрөө хэхэ хүдэлмэри хүнгэлэгдэнхэй, бүхыдөө машиныи оньhоор бүтээгдэнэ бшуу. Колхоз, совхозуудташье мүнөө үедэ электрын элшэ хүсэн, машина, тракторнуудэ эдэбгжэжэ, хүнүүдэй ажаллахада нилээд хүнгэн болонхой. hайнаар ажаллаhан, хамтын жасада продукци өхээр үгэhэн хүнүүд бүгэдын магтаал, хайрада хүртэнэ, материальна талаар урмашуулагдана. Ажалай баатарнуудэ, түрүү хүнүүд олондоо хүндэтэй боложо, засаг түрэдэ депутадаар hунгагдана. Коммунис партийн зэргэдэ шэлэгдэн абтана. Тиигэжэ совет хүнүүдтэ ажал хэхэ гээшэ амидын жаргал гэжэ тоологдохо ёhоороо тоологдоно. Ажал хэдэггүй, хүнгэн hэбэн ябадалтан, олзо бэдэрээд гүйгөөшэд олондо шоо үзүүлэгдэжэ, шобто харагдажа, адагай муу амитан боложо hалана.

Ёhотой жаргалтай хүн ганса хара амяа хараад ябаха бэшэ, харин олоной жаргалай түлөө тэмсэдэг коллективист мүн. Тэдэнэр хамта хүдэлдэг, хуршэ ажhуудаг хүнүүдэйнгээ баяр, гашуудалыень хубаалдажа, хамтынгаа хүсөөр ажаллаг газараа, гэр байраяа арюун сэбэр, сэнгэлиг hайхан болгохо гэжэ ороддодог, воскресник, субботнигуудта эдэбхитэйгээр хабаададаг байха юм. Тиин гэhэн өөрынгөө гэр соол «жаргал» тухеэрхэм гэжэ, хогшол зөөри өхээр суглуулжа, хүнэй ябаха зайгүй гэхээр тарнээ табижа, үүдэ үрхэеэ шэбхэдэжэ, хамар дорохоноо хараад лэ hуудаг заримашуул үшөөл бии байhаар. Тиимэ хүнүүд хамтын байрада байхадаашье, өөрынгөө хэбтэри тойрон гоёохо гэжэ ороддоод лэ, саашань харадаггүй. Иимэрхүү hанаа сэдьхэлтэй хүнүүдэй бии дээрэhээ хамтаараа амарха, hураха, эдеэлэхэ, сэнгэхэ газарта табигдаhан мебель түргөөр hандардаг, автоматтелефон гарhаа гаргагдадаг, автобус хүлеэхэдэ хүнүүдэй ороод hууха байра бузарлагдадаг, сонхыень тэhэлдэг, хана хаяадань элдэб юумэ зуралаг, hандаргадаг байха юм. Ямар муу муухай hанаатай амитад иимэ бузар ааша гаргана гээшэб! Коммунизм тээшэ дүтэлхэ бүримнай хамтаараа сэнгэхэ, амарха газарнай олон болохол. Энээндэ үбгэн, залуугүй мүнөөнhөө бэеэ бэлдэхэ, хамтын зөөри хогшолдо хоро хүргэдэг хүнүүдые хараад үнгэрхэ бэшэ, харин тэрэ доронь зохихо хэмжээ абаха гээшэ совет эрхэтэн бүхэнэй арюун хэрэг.

Жаргал гээшэмнай гансахан гэр бүлэдөө эбтэй эстэй, сомор ажаhууха бэшэ, мүн хүн түрэлтэнэй түйлаhан агуучехэ соёл сурталай, уран hайханай илалта амсаха саг олохо шухала болоно бшуу. Зарим хүнүүд ажалайнгаа hүүлээр, амаралтын үдэр гэр газаагаа бүмбэрhөөр, үмсынгөө автомашина, мотоцикл носоhоор, адууhа малтаяа ороддоhоор үдэрөө үнгэргэгдэг. кино, театр хараха, библиотекэдэ ошохо, лекци шатнаха, спортын hорилдоонуудаар hонирхохо саг олодоггүй. Энэмнай ямар жаргал ба? Искусство гээшэ мүнөөшье, саашадаашье хүнэй эгээл ехэ эрилтэ, жаргалай дээжэ байха ушартай.

Совет хүн хогшол зөөрэрээ сэгнэгдэхэ бэшэ, харин ухаан бодолоороо, түрүү хүн түрэлтэнэй түйлаhан культурые хэр зэргэ бэедээ шэнгээжэ абаhанаараа хүндэлэгдэхэ байна.

Коммунизм байгуулха Программа абтаhаар эгсэ дүрбэн жэл үнгэрбэ. Энэ үедэ арад зоной ажаhуудал hайжаруулха талаар ехэ юумэн хэгдэ. Шэнэ гэр байра олоор бүтээгдээ. Колхознигуудта пенси үгтэдэг болоо. Олон хүдэлмэришэд, алба хаагшадай салин хүлhэн дээшэлээ. Ажалшадhаа абтадаг алба налог бага болоо. Хүдэлмэриин үдэр хороогдоо. Саашадаашье парти, правительствамнай эрхэтэнэйнгээ золтой жаргалтай ажаhуухын тулада үдэр бүри анхарна, мүнгэ зөөри гамнангүй гаргашална Партийн ЦК-гэй мартын, сентябриин Пленуумуудэй тогтоолнуудэ арад зоной ажаhуудал улам hайжаруулха хэрэгтэ сэхэ зорюулагданхай. Энээнийе сэгнэхэ, хүндэлхэ, ажаhуудалаа, ажабайдалаа бүри гоё, бүри жаргалтай болгохо—манай зорилго, мүнөөдэрэй эрилтэ.

Совет эрхэтэн түрэл партийнгаа XXIII съездые угтажа байхадаа үшөө hайнаар ажаллаха, жаргалтай hайнаар ажаhууха, бэеэ абажа ябахые ороддоно. Суута поэт Владимир Маяковскийн хэлэhэнээр:

Уншагты,
Атаархагты,
Би
Советскэ
Союзай
Эрхэтэнби!

—гэжэ хүн бүхэн омогорхожо ябаг лэ. Жаргалтай hуугыш, совет эрхэтэн.

БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

42-дохи жэлээ гарана

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Советдэй, Министрнүүдэй Советдэй орган

№ 246 (10923) | 1965 оной октябриин 17, воскресени | Сэн 2 мүнгэн

Амаралтын үдэрэй НОМЕР

Москвагаа мэдээсэнь

М. ШОЛОХОВ Нобелевско шангай лауреат

СТОКГОЛЬМ, октябриин 15. (ТАСС). Совет уран зохёолшо Михаил Шолоховто литературын талаар 1965 оной Нобелевско шан олгогдобо. Нобелевско шан олгохо комитет мүнөөдэр эндэ болоhон заседани дээрээ тус шиидхэбэри гаргаа.

Профсоюзуудай бүхэдэлхэйн VI конгресс

ВАРШАВА, октябриин 16. (ТАСС). Профсоюзуудай бүхэдэлхэйн конгрессэй үсэгэлдэрэй заседани дээрэ ВФП-гэй генеральна секретарь Луи Сайян үгэ хэлээ. Бүхы түхэл янзын мүлжэлгэдэ эсэргүүсэн. Урда Вьетнамые Америкын империалистнуудай эзэмдэн эзэрхэлгэдэ эсэргүүсэн. Америкын эзэрхэг түримхэй ябуулгаhаа уламжалан наhа барагшадай дурасхаалай хүндэлэлдэ зорюулагдажа, бүгэдэ ниитын забастовко Урда Вьетнамда эхилээ гэжэ маанадта мэдээжэ бөлоо гэжэ хэлээ.

Баатарлиг тэмсэлыень ВФП-гэй шууд сэхээр дэмжэдэг байhан тухай найдуулгые Америкын эзэрхэг түримхэйшүүлдэ эсэргүү тэмсэлдэ, бүгэдэ ниитын забастовкодо хабаададаг бүхы хүнүүдтэ дамжуулха гуйлтатайгаар Урда Вьетнамай болон ДРВ-гэй делегацинуудта Луи Сайян конгрессэй зүгhөө хандаа. Вьетнамда Америкын империалистнуудай хэhэн эзэрхэг ябуулгаhаа уламжалан наhа барагшадай дурасхаалые конгресстэ хабаадагшад минутын турша соо аниргүй зогсожо ёholон хүндэлөө.

Амжалтатайгаар туршагдана

Октябриин 14-дэ газарые тойрон дабшаха замда гаргагдаhан «Молния-1» гэжэ хэлхеэ холбоо байгуулха хоёрдохи хэмэл олые совет мэргэжэлтэд амжалтатайгаар туршан үзэжэ ороо.

СССР-эй Хэлхеэ холбооной министерствhээ ТАСС-ай корреспондент Н. Железновто ингэжэ мэдээсээ. Холын газарта холбоо байгуулгые туршан тааруулхаhаа гадна, хэдэн хэмэл одонуудые хэрэглэн дамжуулгануудые хэхэ арга боломжые шалгаха гэзэнэ туршалгын зорилгонуудай нэгэн болоно. Хэлхеэ холбоо байгуулха түрүүшын хэмэл одон шэнги хоёрдохи одониинь мүн лэ элиптическэ тон жомбогор замда гаргагдаhан байгаа. Хэлхеэ холбоо байгуулха эдэ хоёр одон аб адли шахуу замаар — бүмбэрсэг дэлхэйн хойто талын хубиин нюруугаа эгээн холонь 40 мянган зуудай федераци (фотоннуудэ бүхы ниитын эмхинүүдтэ, профсоюзуудта хандаhан мэдуулгэ тунхаглаа. Тиихэдээ Аденэ, Урда Аравида Англиин колонизаторнуудай хэжэ байгаа гутамшаг муухай ябуулганууды буруушаахыень уряалба. Буу жадын хүсөөр засаг түрэ барижа байдаг саг бусалгагүйгөөр үнгэрэн ошоо гэжэ империалистнуудэ ойлгохо ёhотой. Эрхэ сүлөтэй болохые хүсэhэн улад зоной тэмсэлые гал түмэр хоёр hүнөөн даража шадахагүй гэжэ тэдэнэр мэдэг лэ» гэжэ тэрэ мэдуулгэ доторнь хэлэгдэнэ.

КАНБЕРРЭ. Шэнэ-Зеландийн мэдээжэ аяншан Альфред Хемин Рид гэгшэ Сиднейhээ Мельбурн хүрэтэр 1000 километрэй аянда ябагаар ябажа дүүргэбэ. Энэ тамые хоёр hара шахуу соо гаталаа. Дурсагдагша аяншан хэдэхэн hара болоод 90 наhа хүрэхээ байна. Рид тэмдэглэл хадгадэбтэр фотоаппарат хоёрhоо бэшэ юушье абажа ябаагүй. Австралийнхид тэрэнийе бүхы аян замдань ехэ баяртайгаар угтаа. Энэ аяншан Австрали тухай шэнэ зүйл бэшэхэ материал суглуулдаг байна бшуу.

КПСС-эй XXIII съездын угтамжада

ХҮДЭЛМЭРИШЭД ХҮДӨӨГЭЙХИДТЭ

Шахамалнуудаараа шалгарба

ХЯАГТА. Петр Яковлевич Макаров олон жэлдэ үхэршэнөөр хүдэлжэ, мал шахан таргалуулхадаа угаа дүршэлтэй болонхой. Үнгэрэгшэ зунай гурбан hарада адуулhан 110 хашарагуудайнгаа гүс бүриин шэгнүүрые сүүдхэдээ 1100 граммаар дээшэлүүлжэ шадаа. Энэ гүүртэhээ гүрэндэ тушаагдаhан малай 70 процентинь эрхим тэрган гэhэн сэгнэлтэ абажа, дүршэлтэй үхэршэн Худэриингөө совхоздо шалгарба.

И. КРАСИКОВ.

Хэдэн жэлэй урда тээ Ленинэй орденто Улаан-Удын локомотив-вагон заhабарилгын заводой коллектив Яруунын аймагай Иисэнгэ, «Комсомольский», Яруунын совхозуудые шефтээ абаhан. Дурсагдагша совхозуудта хирэ хирэ болоод туhаламжа үзүүлжэ байхын зорилгоор түсхай комисси байгуулагдаhан юм. Мүнөө тус комиссие заводой главна механик Л. А. Смирнов хүтэлбэрилнэ.

Үнгэрhэн[illegible] Бамбагар зузаанын совхоз [illegible] хонимгэхэн капроно-баригдажа, [illegible] ябахада юунэй ууралаар дуг[illegible]аруугүй хаям даа. ри дүүргүүг[illegible] — мүнөөнэй эрилмалай байха[illegible]аалаа абажа, урач шэнэ гэр [illegible]ьернүүдэй ороллогдобо. [illegible]

400 толгой [illegible]саhан гэ[illegible]шэ ажалмаар оньhо[illegible] амархадаа — хаана, ни ашаглал[illegible]рта үмэдэгөөрөө

Манай [illegible] тиихэдээ гол түлэб шэд энээгэ[illegible]эй маягтай байха заарладагг[illegible] уедэ шэфу[illegible] үбhэ хур[illegible] **И. СОКТОЕВА,** [illegible]оведениин эрдэмэй [illegible] **кандидат.** жа байдаг[illegible] рай үедэ[illegible]

хозуудта ошожо хүдэлмэрилhэн [illegible]а.

ха. [illegible]

МОНТЕВИДЕО. Урутвайн полиции эндэхи компартийн орган «Популар», зүүнэй үзэлтэй «Эпока» гэжэ газетэнүүдые хуряажа абаа. Эдэ газетэнүүдэй байшангуудай дэргэдэ полициин шанга харуул табигданхай.

Энэнэй урда тээ Монтевидеодо «Насиональ» гэжэ радиостанци хаагдаhан юм. Түрүү үзэлтэй эмхинүүд энэ станцяар өөhэдынгөө материалнуудые дамжуулдаг байhан.

ТУНИС. Тунис арад өөрынгөө национальна hайндэрые — «Эвакуациин үдэрые» найрлан тэмдэглэбэ. Хоёр жэлэй урда тээ, 1963 оной октябриин 15-да, Тунистахи колонизаторнуудай hүүлшын хэрэм — Дүтын Зүүн зүүгтэхи французэй сэрэгэй, далайн-сэрэгэй, агаарай-сэрэгэй эгээн ехэ база усадхагдаа бэлэй.

СТАМБУЛ. Октябриин 10-да Турциин парламентые hунгаhан хуулита дун тунхаглагдаа. Национальна палатын 450 депутадые hунгалгада 11.440.439 хүн хабаадаба (бүхы дээрээ 13.649.112 хүн дуугаа үгэхэ эрхэтэй байгаа).

Hүүлшын мэдээнүүдэй ёhоор, «Үнэн зуб тала баридаг парти» hуулшын мэдээнүүдэй ёhоор, «Үнэн зуб тала баридаг парти» хуулшын мэдээнүүдэй ёhоор, «Үнэн зуб тала баридаг парти» [illegible] ажаллаhан, хамтын жасада продукци өхээр үгэhэн хүнүүд бүгэдын магтаал, хайрада хүртэнэ, материальна талаар урмашуулагдана. Ажалай баатарнуудэ, түрүү хүнүүд олондоо хүндэтэй боложо, засаг түрэдэ депутадаар hунгагдана. Коммунис партийн зэргэдэ шэлэгдэн абтана. Тиигэжэ совет хүнүүдтэ ажал хэхэ гээшэ амидын жаргал гэжэ тоологдохо ёhоороо тоологдоно. Ажал хэдэггүй, хүнгэн hэбэн ябадалтан, олзо бэдэрээд гүйгөөшэд олондо шоо үзүүлэгдэжэ, шобто харагдажа, адагай муу амитан боложо hалана.

Ёhотой жаргалтай хүн ганса хара амяа хараад ябаха бэшэ, харин олоной жаргалай түлөө тэмсэдэг коллективист мүн. Тэдэнэр хамта хүдэлдэг, хуршэ ажhуудаг хүнүүдэйнгээ баяр, гашуудалыень хубаалдажа, хамтынгаа хүсөөр ажаллаг газараа, гэр байраяа арюун сэбэр, сэнгэлиг hайхан болгохо гэжэ ороддодог, воскресник, субботнигуудта эдэбхитэйгээр хабаададаг байха юм. Тиин гэhэн өөрынгөө гэр соол «жаргал» тухеэрхэм гэжэ, хогшол зөөри өхээр суглуулжа, хүнэй ябаха зайгүй гэхээр тарнээ табижа, үүдэ үрхэеэ шэбхэдэжэ, хамар дорохоноо хараад лэ hуудаг заримашуул үшөөл бии байhаар. Тиимэ хүнүүд хамтын байрада байхадаашье, өөрынгөө хэбтэри тойрон гоёохо гэжэ ороддоод лэ, саашань харадаггүй. Иимэрхүү hанаа сэдьхэлтэй хүнүүдэй бии дээрэhээ хамтаараа амарха, hураха, эдеэлэхэ, сэнгэхэ газарта табигдаhан мебель түргөөр hандардаг, автоматтелефон гарhаа гаргагдадаг, автобус хүлеэхэдэ хүнүүдэй ороод hууха байра бузарлагдадаг, сонхыень тэhэлдэг, хана хаяадань элдэб юумэ зуралаг, hандаргадаг байха юм. Ямар муу муухай hанаатай амитад иимэ бузар ааша гаргана гээшэб! Коммунизм тээшэ дүтэлхэ бүримнай хамтаараа сэнгэхэ, амарха газарнай олон болохол. Энээндэ үбгэн, залуугүй мүнөөнhөө бэеэ бэлдэхэ, хамтын зөөри хогшолдо хоро хүргэдэг хүнүүдые хараад үнгэрхэ бэшэ, харин тэрэ доронь зохихо хэмжээ абаха гээшэ совет эрхэтэн бүхэнэй арюун хэрэг.

Жаргал гээшэмнай гансахан гэр бүлэдөө эбтэй эстэй, сомор ажаhууха бэшэ, мүн хүн түрэлтэнэй түйлаhан агуучехэ соёл сурталай, уран hайханай илалта амсаха саг олохо шухала болоно бшуу. Зарим хүнүүд ажалайнгаа hүүлээр, амаралтын үдэр гэр газаагаа бүмбэрhөөр, үмсынгөө автомашина, мотоцикл носоhоор, адууhа малтаяа ороддоhоор үдэрөө үнгэргэгдэг. кино, театр хараха, библиотекэдэ ошохо, лекци шатнаха, спортын hорилдоонуудаар hонирхохо саг олодоггүй. Энэмнай ямар жаргал ба? Искусство гээшэ мүнөөшье, саашадаашье хүнэй эгээл ехэ эрилтэ, жаргалай дээжэ байха ушартай.

Совет хүн хогшол зөөрэрээ сэгнэгдэхэ бэшэ, харин ухаан бодолоороо, түрүү хүн түрэлтэнэй түйлаhан культурые хэр зэргэ бэедээ шэнгээжэ абаhанаараа хүндэлэгдэхэ байна.

Коммунизм байгуулха Программа абтаhаар эгсэ дүрбэн жэл үнгэрбэ. Энэ үедэ арад зоной ажаhуудал hайжаруулха талаар ехэ юумэн хэгдэ. Шэнэ гэр байра олоор бүтээгдээ. Колхознигуудта пенси үгтэдэг болоо. Олон хүдэлмэришэд, алба хаагшадай салин хүлhэн дээшэлээ. Ажалшадhаа абтадаг алба налог бага болоо. Хүдэлмэриин үдэр хороогдоо. Саашадаашье парти, правительствамнай эрхэтэнэйнгээ золтой жаргалтай ажаhуухын тулада үдэр бүри анхарна, мүнгэ зөөри гамнангүй гаргашална Партийн ЦК-гэй мартын, сентябриин Пленуумуудэй тогтоолнуудэ арад зоной ажаhуудал улам hайжаруулха хэрэгтэ сэхэ зорюулагданхай. Энээнийе сэгнэхэ, хүндэлхэ, ажаhуудалаа, ажабайдалаа бүри гоё, бүри жаргалтай болгохо—манай зорилго, мүнөөдэрэй эрилтэ.

Совет эрхэтэн түрэл партийнгаа XXIII съездые угтажа байхадаа үшөө hайнаар ажаллаха, жаргалтай hайнаар ажаhууха, бэеэ абажа ябахые ороддоно. Суута поэт Владимир Маяковскийн хэлэhэнээр:

Уншагты,
Атаархагты,
Би
Советскэ
Союзай
Эрхэтэнби!

—гэжэ хүн бүхэн омогорхожо ябаг лэ. Жаргалтай hуугыш, совет эрхэтэн.

Жэлэй түсэбhөө гадуур

Совхозоймнай ажалшад эрэшэмтэйгээр ажаллажа, hү hааха жэлэйнгээ түсэб октябриин 12-то дүүргэбэ.

Илангаяа 1-дэхи, 4-дэхи отделениүүдэй (эрхилэгшэдынь Д. Гунзыпов, Д. Нимаев) hаалишад малайнгаа ашаг шэмэ дээшэлүүлхэ гэжэ ороддоо.

Hаалишадай дунда дэлгэрhэн мүрысөөндэ Бальжад Гончикова, Надежда Бадмаева, Цырендулма Жамсаранова, Нина Зуева, Дарья Матвеева гэгшэд шалгаржа, үнеэн бүриhөө 1300—1500 килограмм hү туд тудтаа тушаагаа.

Мүнөө жэлдэ совхознай 10000 центнер hү абаха түсэбтэй hэн. Түсэбөө 15 центнерээр үлүүлбэбди.

Гадна гүрэндэ худалдаха 8410 центнерэй орондо 8420 центнер hүн тушаагдажа, түсэбөө мүн лэ дүүргээбди.

Ц. ЗОЛТОЕВ.
«Первомайский» совхозой партийна организацийн секретарь.

Хори.

...hАН

Таряанай эхилээд, [illegible] дээрэ үнэхэ халаа абьяаста аж[illegible] уужамшаг байгаа hаа хозяйствуудта дээрэ. Хоёрдохи зураг дээрэ халаад харуулагдаа. Энээнэй Улаан-Удын [illegible] хамсынуудые тохоногоороо абтамал, шаг-зой залуу[illegible] таалхаар өёбол hайн. гын үрэhэ[illegible] Мүнөөдэр энэ хуу-тэй тэ[illegible] даhанда харуулагдаhан хүдэлмэриин хубсаhа эхэнэрнүүд өөрдөөшье оёжо шадаха бэзэ. Үгышье hаа. [illegible] центнер [illegible] өёдолой фабрика, ажаhуудалай хэрэглэмжэ хангалаг аймагуудтахи комбинатууд иимэ

Сошо[illegible]

ТОРИ[illegible] ленидэ [illegible] бурууну[illegible] эндэ аяа[illegible] Илангая[illegible] гэжэ хо[illegible] Энэ от[illegible] хонид [illegible]

хубсаhа оёхо, тэдэнийе зохид болгохо, гоёохо тухай бодолсог.

Элэ хубсаhануудай зураггань (чертежонь) хэрэгтэй болоо hаа, манай комбинадай лабораториде хандахада болохо.

С. ВЫЖИМОВА,
«Победа» комбинадай конструктор-модельер.

РЕПОРТАЖ

Ш[illegible]

Үндэр Саха дээгүүр «Бэшүүрэй саахарай завод» гэhэн гаршаг аржын харагдана. Досоонь ороходо гэрэй шэнээн үндэр болотор обоолоод, зохидоор хушажархиhан саахарай свёклын ехэ hүринүүд жэрылдэнэ. Эндэ машинаар асарагдаhан свёклы[illegible] тусхай хоёр оньhон түхеэрэ[illegible] хэдэн минута соо буулгаад, [illegible] шээр обоолон ябтална.

— Энээнhээ урагша свёклы[illegible] хүрээ, асаар этэжэ, хүлhэ hа[illegible] болотороо хүдэлэгшэ hэмди[illegible] нөөш амар, миин кнопко дарүдөөр оёходо хажалтай болообди. Энэ маш[illegible] час соо 100 тонно свёкло я[illegible] лан обоолно,—гэжэ эндэ хүд[illegible] шэд хэлэнэ.

Тэрэнhээ саашань свёклохай транспортёроор дамжуулгаа урдажа, угаалгын цех[illegible] орожо байна. Урдань нарин[illegible] гэнүүд нэмэлтэ тэжээлдэ табигдаба.

Н. ВТЮРИНЭЙ фото.

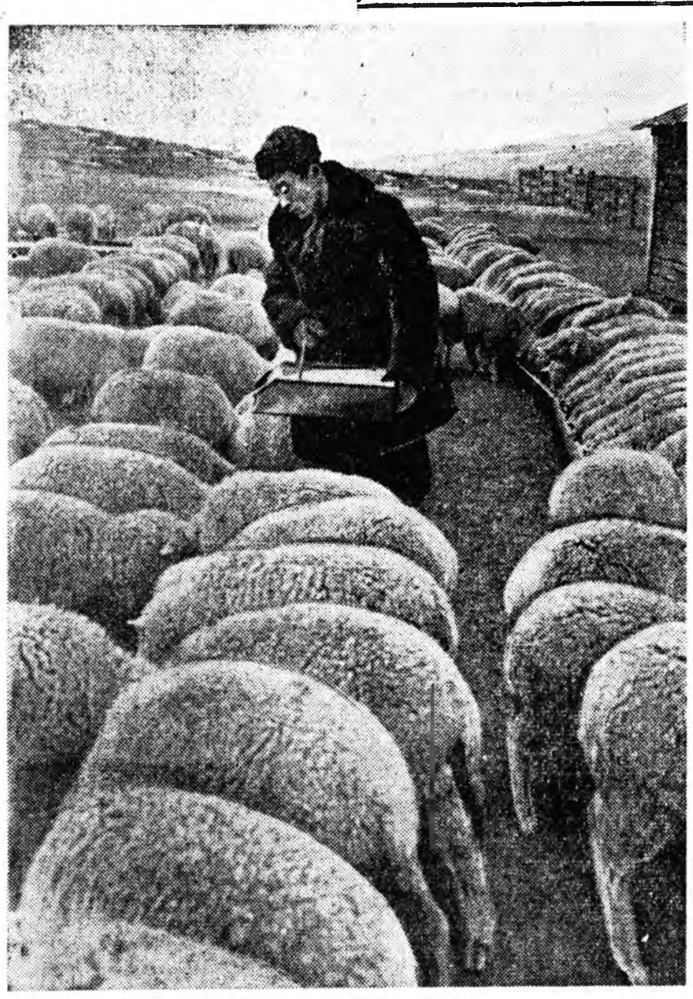

Онохойн модоной комбинадта слесареэр ажалладаг А. Амбул эрхим уралан нарижуулагша, ухаалан зохёогшо гэжэ алдаршанхай. Анатолий Сергеевич энэ жэлдэ олон дурадхал үйлэдбэридэ нэбтэрүүлжэ, хэдэн мянгаад түхэриг алмалта хэhэн байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: слесарь А. С. Амбул ажалдаа.

Нүгөөдэ зураг дээрэнь: түрүүшын хүйтэнөөр hүрэг түл-

САЯАНhАА ВИТИМ ХҮРЭТЭР

РАССЕЛ ЛЕЙБОРИС ПАРТИhАА ГАРАБА

ЛОНДОН, октябриин 15. (ТАСС). Англиин элитэ мэдээжэ философ Бертран Рассел Вьетнамдахи американска эзэрхэг түримхэй ябуулгые дэмжэдэг Англиин правительствын политикые буруушаалгын тэмдэг болгон, үсэгэлдэр үдэшэ лейборис партийн гэшүүнэйнгээ биледые зоной хараhаар байтар хаха татажа хаяба.

«Ядерна зэбсэг хуряахын түлөө хүдэлөөндэ» хабаадагшадаар Лондондо зарлагдаhан митинг дээрэ Бертран Рассел (51 жэлдэ лейборис партийн гэшүүн ябаhан) иигэжэ хэлэбэ: Вильсонэй правительство Англиин хуушанай империалис политика баримталан бэелүүлнэ. Жэшээлэн, хэлэбэл, Вьетнамдахи hуугуулинүүд, больницануудэ ба үнэлэ үхибүүдэй байрануудые зорюута бомбододог ябадал зүбшоорнэ гэбэ.

Вьетнамда зэрлиг бүдүүлиг, айхабтар хархис дайн хэгдэжэ байна гэжэ Рассел хэлэнэ.

Амгалан байдал сахин дэмжэхэбди гэжэ hунгалгын урда тээ лейборис партийн хүтэлбэрилгэшэдэй найдуулhые дурдан, Рассел иигэжэ хэлэбэ: «Тон убай hэшхэлгүй урбалтын хэгдэhые нюдөөрөө харабаб. Вьетнамда хэгдэжэ байгаа айхабтар зэрлиг муухай ябуулганууд тухай мэдээ тараалгахагүйн тула лейборис правительство шадаха бүхы юумэеэ хэhэн байна».

Саашадаа лейборис парти гэдэгэй гэшүүн байха аргамнигүй. Лейборис правительство Америкын урда hүгэдэжэ, дэлхэйе ехэ аюул усадда оруулха ябадалдань туhа хүргэжэ байна» гэбэ.

Лейборис партийн эхи табигшадай үзэл бодолые бүрин бэелүүлхээр шэнэ парти эмхидхэн байгуулха саг ерээ гэжэ Рассел хэлэбэ.

США-гай 4 вертолет унагаагдаа

ЛОНДОН, октябриин 17. (ТАСС). Урда Вьетнамай патриодуудэ Сайгонhоо зүүн-хойгуур 275 милиин газарта американска 4 вертолетые үсэгэлдэр буудажа унагаагаа гэжэ Рейтер агентство мэдээсэнэ.

ТАНИЛСАГТЫ, залуу композитор

СЭДЬХЭЛ ЗҮРХЭНЭЙНГӨӨ „ДУУЛА“ ГЭЭД ЗАХИРХАДАНЬ...

Ажабайдалдамнай ехэ хубилалта болоно... Соёл культурамнайшье дээшэлнэ. Дурлаха, һайшааха дуунууднайшье анханайхиһаа ондоонууд болоо. Ямар? Хори, Хэжэнгын гу, али Түнхэн, Баргажанай ураи һайханай бүлгэмэйхидые хаража үзэхэдэ, дуунууд соонь классикаһаа гадна, өөһэдын залуу композиторнуудай зохёолнууд ехэ һуури эзэлдэг гээшэ. Тиигээд байхадаа, эдэ дуунууднай бултанай зүгһоо угаа һайшаагдана. Жэнхэни буряад аялгатай.

Үржадэрэй саада үдэр Чисаанын совхозой заха холын Бүтүүгэй фермын һаалишад «Баяи даа, Буряад оромнай» гэжэ дуу дамжуулхые захижа дуулуулба. Теэд авторыень юундэшьеб дурдаагүй. Али мэдэхэгүй байба гу? Юрэдөөл дуень хүсэд һайшааһан.

Эгээл энэ дуу зохёоһон, бэшэшье дуунуудаараа республика дотороо нилээд сууда гараһан залуу композитор нүхэр Дашадондок Жалсараев тухай хөөрэхэмнай. Жалсараев—Ага нютагай хүбүүн. Ленинградай Островскийн нэрэмжэтэ театральна институт дүүргэһэн. Гол хүдэлмэринь—Буряадай драмын театрай зүжэгшэн. Хара багаһаа хүгжэм дуунда, хатар нааданда хамагһаа ехээр дурладаг һэн ха. «Үшөө табатайхан байхадаа балалайкаар «Малгай манай папаха» гэжэ дуу наадажа наадажа эсэхэдээ, балалайкаяа тэбэреэд унташадаг һэн, — гээд залуу композиторай эхэ домоглодог юм.

Баһа нэгэ иимэ баримта. Эхин һургуулида ябахадаа, хоohорһон консервын баанхада мориной хилгааһа татаад, хуур хэжэ наадалаг, үшөө тиихэдэ бургааһанай хальһаар жэмбүүр дархалжа, өөрөө аялгалуулан улеэдэг һэн.

— Тэрэ гэһэн сагһаа хойшо мүнөө хүрэтэр хүгжэм дуугаа орхёогүйб, орхихошьегүйб. Хэды ондоошье мэргэжэлтэй болоо һаа, сэдьхэл зүрхэнэйнгөө «дуула» гээд захирхадань, дуулангүй байха аргамгүй, — гэжэ Дашадондок Жалсараев хөөрэдэг.

Нимэл сэдьхэл зүрхэнэйнь захиралтаар жэнхэни арадай аялга абажа түрэһэн хадаа, тэрээнэй дуунууд хүдөө нютагуудаар иланГаяа дэлгэрэнхэй гээшэ бээ. Теэд, жэшээнь, «Хуршымнай басаган», «Хаанахинайл ааб?» гэхэ мэтэ дуунуудые хэн мэдэхэгүйб даа. Сценэ дээрэ, автобус соо, талын уудамдашье эдэ дуунууд ирагуу һайханаар зэдэлһээр.

Нүхэр Жалсараевай зарим дуунууд газетэдэ, элдэб сборнигуудташье хэблэгдэһэн. Радиогоор ходо хүн зоной гуйлтаар дуулуулагдажа байдаг.

Мүнөө нүхэр Жалсараев Буряадай Композиторнуудай союзай пленум угтуулан, «Эхын юрөөл» гэжэ шэнэ дуу бэшэжэ дүүргэбэ. Энээниинь уншагшадайнгаа анхаралда табинабди.

Р. ЦЫБИКОВ,
С. УЛАХАНОВ.
ЗУРАГДЭЭРЭ: Д-Д. Жалсараев.
Б. ЦЫРЕМПИЛОВЭН фото.

Үгэ, хүгжэмынь Д.-Д. ЖАЛСАРАЕВАЙ

ЭХЫН ЮРӨӨЛ

Аалаар, ядаргүйгөөр

БУА-СА-ГАР У-ЛАА-ХАН
ХА-САР-ТАЙ-АШИ БУ-РЯАД-ХАН
Ө-РӨН-ДОО НЮ-ТАГ-ТАЙ-АШИ
МӘЛ-МӘ-ГӘР ХА-РА-ХАН НЮ-АЭ-НҮҮД-ШНИ
МҮН-ХЭ-ХЭН ЖАР-ГА-ЛАЙ-МИЛИЙ БАЯС-ХА-ТАН ЮМ

Булсагар улаахан хасартайлши,
Буряадхан орондоо нютагтайлши.
Мэлмэгэр харахан нюдэнүүдшни
Мүнхэхэн жаргалаймнай баясхалан юм.

Арбагар хургануудаа адхахадаа
Абамни гэжэ һанаарай даа.
Монсогор ураладаа тамшаахадаа
Мамамни гэжэ һанаарай даа.

Унтыш даа, унтыш даа, хүбүүхэймни,
Уургахан маамаагаа хүхыш даа.
Бааюухан, бааюухан, бааюухан,
Баабайнгаа шэнээн болоорой даа.

Эхынгээ зүрхые баясуулжа,
Эрхимхэн хүбүүн болоорой даа.
Эрдэмтэй боложо ерэхэдээ,
Эсэгынгээ нэрые нэрлүүлэрэй даа.

ДУЛИН ТАЙГА СОО

(Болоһон ушар)

Ангуушан сошоод байшаба. Харан гэхэдэнь, ехэ баабгай бүдүүн нүүлэ шэрэжэ, хабсагайн эрмэг дээрэ ошоод, нүүлээсэ доошонь мухарюулһаар гүйжэ ерээд, томо нарһанай доодо гэшүүһэн дээрэ абиржа гараба. Тэндээ нэгэ бага һууһан бээрээ буугаад, дахин тогооной зэргын нэгэ юун болооб гэхэдэ, амхайтараа сабшуулһан гэшүүһэн баабгайн хүндэ бэеые даангүй хухаршаба. Хухахадань, баабгай дээрэһээ унашаба ха юм. Энэ дарынь бодон мэгжэ) хоёр гүйлдэжэ ерээд, баабгайн гэдэһэ хахара хадараад гарахатайнь зэргэ ангуушан бодон гахайе мухарюулжархиба. Бодон һөөгөө прэйлгаад, хурхиран унаба. Буугай дуунаар мэгжэнь һөөргөө гүйжэрхибэ. Амадан һуурһан ангуушан хоношоорынь шагаан барязд, дахин бууджа алаба.

Гүзээгээ хахара хадаруулһан баабгай гэдэһээ һөөргэнь оруулжа ядаад, сухалдахадаа таһара татан тарайшаба.

Д. МАДАСОН.

Бодон — эрэ ан гахай, мэгжэ—эмэнь.

БҮХЭЛИ ҮДЭРТӨӨ...

Мүнөөдэр городоймнай үйлсэ, талмай, стадион болон спортын ордондо һонирхолтой мүрысөөнүүд бүхэли үдэртөө үнгэргэгдэхөөр хараалагдаба.

Үглөөнэй 10 часһаа городой физкультурын ордондо хоёр өндөо барилдаагаар мүрысөөн болохонь. Түрүүшынь мүрысөөн классическа барилдаагаар болохо. Мүрысөөндэ хабсадагшад өөр хөорондоо городой чемпионой нэрэ эзэргэдэ хүртэхын түлөө мүрысэхэ юм.

Хоёрдохи барилдаанинь дүрэ буляалдалгаар мүн лэ энэ ордондо болохо. Республикын түрүү һуури эзэлхын түлөө эхилхэ энэ мүрысөөндэ СССР-эй спортын мастернууд Нима Ивахинов, Владимир Халтанов, Степан Зандаев, Николай Лаврентьев болон бусад хабаадалсахаар багсаагдана.

Мүн энэ үдэр Буряадай АССР-эй 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ стадион дээрэ үглөөнэй арбан часһаа республикын футболистнуудай дунда блиц-турнир үнгэргэгдэхэнь. Мүрысөөндэ хамтадаа 16 команда табигдаха юм. Эндэ эрхимлэһэн командадань алтан намарай бэлэг —»дамжуулгын кубок барюулагдаха.

Мүнөөдэр, үдэрэй 12 часһаа «Правда Бурятии» газетын заншалта—гушадахи эстафетэ үнгэргэгдэхэнь. Газетын шанда хүртэхын түлөө жэл бүхэндэ үнгэргэгдэдэг энэ мүрысөөндэ городоймнай спортын бүлгэмүүдэй, предприяти, эмхи зургаануудай, һургуули болон институдуудай шамбай хурдан спортсменүүд хабаадалсажа, шалгарагшадынь нэгэдэмэл редакциин кубок, грамотануудаар шагнагдаха юм.

Хүндэтэ манай спортсменүүд! Энэ жэлэй алтан намарай һүүлшын мүрысөөндэ олоороо хабаадалсыт.

ХУУР, ЛИМБЫН АЯЛГА

Ленинградай театр, хүгжэм болон киногой эрдэм-шэнжэлэлгын институдай дэргэдэ дэлхэй дээрэхи эгээн баялиг нөөсэнүүдэй нэгэн — бүхы үндэһэ яһатанай хүгжэмэй инструментнүүд суглуулагданхай. Тэдэ инструментнүүдэй зариманиинь хулһаар, зэд садаар, малай арһаар хэгдэһэн байха юм. Үни хада хэрэглһээ гарашаһан хуушанай тэдэ инструментнүүд шэнэдхэгдэн һэльбэгдээ.

Эдэ инструментүүдые харуулдаг выставкын залнуудта орогшод тэлэнэй хайшан гэжэ зохёогдоһые һонирхонод. Тиимэ гайхамшаг оркестр ородой мэдэгдээгүй уран бэлигтэн байгуулһан байгаа. Эртэ урда сагта холын Хойто зүгтэ ориодог нуудэл һуудалтай эвенк зон, мүн Байгалай үмэнэдэхи талын малшад тэдэ инструментүүдэй зариме бүтээһэн байха.

Выставкэ дээрэ эгээл һонирхолтой юумэн юуб гэхэдэ, хуушанай инструментүүдэй аялга зэдэлүүлгэ болохо юм. Тэндэ залуу хүгжэмшэд, студентнэр, композиторнууд ерэдэг. Тэдэнэр табиатай байһан экспонадуудые абажа дуугаргана. Һайн дуранай үүсхэлээр арадай инструментүүдэй ансамбль тэндэ эмхидхэгдэнхэй.

Хүгжэмшэд хүдэлмэриингөө үедэ буряад хүгжэмэй инструмент тухай анхаралаа хандуулдаг байха юм. Хүгжэмшэд хилгаһан хубшэргэтэй хуур сүмөохэнөөр абажа, аялга зэдэлүүлхэнь һонирхолтой.

Ансамбль лимбэ хэрэглэн, тэрэнэй ирагуу аялга таталуулна.

Театрнуудта, концертнэ нэгэдэлнүүдтэ, радио болон филармонинуудта хүдэлдэг залуушье, нанһажаал болоһоншье олохон хүгжэмшэд оohэдынгөө хүдэлмэридэ буряад, монгол, киргиз болон Азй, Африкын бусад арадуудай хуушанай инструментүүдые хэрэглэнэ.

В. КРИВОШЕИН.

„АВТОСТОПТОЙ“ ҺАА...

1964 онһоо манай республика дотор «Автостоп» хэрэглэгдэнэ. Аяншад, ангуушад, загаһашад тэлэнние иланГаяа олоор абана. Үгы, теэд ганса солхоообоор 500 километр соо Байгал гу, али Түнхэн, Хиагта гу, али Баргажан.—дурлаһан газартаа биохоёо хэн дурагүйдэхэб! Энэмнай амарха, аяншалха гээ һаа, эгээл зохид бэшэ гу?!

«Автостопоор» нёдондо жэлдэ 714 хүн ябаа. 1965 оной эхилһээр 1500 хүн аяншалаа. Зариманиинь нэгэ доро 2—3 книжкэ худалдажа абаа. Һурагша Н. Баженов, багшанарай институдай студентнэр В. Засухин, В. Воронов болон бусад хэдэн зуугаад модоной газар гаталаа. Энэ мүн жолоошодто ехэ һонирхолтой. «Автостопоор» эгээл олон хүнүүдые шэрэгшэдынь дипломуудаар. «Саратов» гэжэ холодильник. «ИЖ-12» түхэлэй буу гэхэ мэтын үнэтэ бэлэгүүдээр шагнагдахаһаа гадна, авто-ажахыһаа Хундэлэлэй грамота абаха байна. Зүгөөр жолоошо бүхэн аяншалагшаһаа абаһан талонуудаа облпрофсоведэй адресаар эльгээхэ ёнотой.

Нимэ книжкэ-талонуудые һайн дуранай спортын бүлгэмүүдтэ, физкультурын коллективүүдтэ худалдан абажа болоно.

Нүхэд «Автостоп» абажа, амаралтынгаа үдэрнүүдтэ аяншалыт!

И. АЛЬЦМАН,
аяншалгын талаар Буряадай областной советдэй түрүүлэгшэ.

ДУЛИН ТАЙГА СОО

(Болоһон ушар)

Ангуушан сошоод байшаба. Харан гэхэдэнь, ехэ баабгай бүдүүн нүүлэ шэрэжэ, хабсагайн эрмэг дээрэ ошоод, нүүлээсэ доошонь мухарюулһаар гүйжэ ерээд, томо нарһанай доодо гэшүүһэн дээрэ абиржа гараба. Тэндээ нэгэ бага һууһан бээрээ буугаад, дахин тогооной зэргын нэгэ юун болооб гэхэдэ, амхайтараа сабшуулһан гэшүүһэн баабгай хүндэ бэеые даангүй хухаршаба. Хухахадань, баабгай дээрэһээ унашаба ха юм. Энэ дарынь бодон мэгжэ) хоёр гүйлдэжэ ерээд, баабгайн гэдэһэ хахара хадараад гарахатайнь зэргэ ангуушан бодон гахайе мухарюулжархиба. Бодон һөөгөө прэйлгаад, хурхиран унаба. Буугай дуунаар мэгжэнь һөөргөө гүйжэрхибэ. Амадан һуурһан ангуушан хоношоорынь шагаан барязд, дахин бууджа алаба.

Гүзээгээ хахара хадаруулһан баабгай гэдэһээ һөөргэнь оруулжа ядаад, сухалдахадаа таһара татан тарайшаба.

Д. МАДАСОН.

Бодон — эрэ ан гахай, мэгжэ—эмэнь.

ХЭШЭГТЭ, ХЭШЭГШНИ ХААНАБ?

Түрүүшын хонхо, түрүүшын хэшээл, түрүүшын багша — эдэ бүгэдые бэе дээрээ үзэжэ ябаһан сэлмэг харасатай, һонюуша багахан һурагшадые хаража ябаха гэһэн аха зоной арюун анхарал хаа хаанагүй сэгнэгдэжэ ябадаг гээшэл. Харин тиихэдэ хаа-яахана харьяд, хатуу досоохитой, хара нюураа халхалха энэ гэхэ һэшхэл, сэдьхэлгүй хүнүүд дайралдадаг.

...Элхи, Дархита, Горхон нютагууд хамтаржа, Загарайн аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз болодог юм. Энэ ажахын түб тосхон Элхи нютаг элдин тэнюун досоохитой, ажалша бүхэриг зонуудаар, тэрэ тоодо эрдэм бэлигээр, ажалай габьяагаар бэеэ хуяглаһан залуушуулаар олон. Харин хараха һанаха эхэ, эсэгээешье тоожо, үргэжэ, хүн болгоһон ашыень харюулхагүй залуу зайран залуу зонуудшье эндэ ушардаг байна.

Намжаа намарай парата сэлмэг нэгэ үдэр һэн. Энэ артелиин ажалшан бүхэн ургуулһан тарьяагаа шамдуу түргэн, гээлтэгүйгөөр хуряажа абахын түлөө шармайн оронхой. Элхи нютагай ургэн гудамжануудаар ажалгүй ябаха хүн юрэдөөшье харагданагүй. Ная наһаяа гаталһан нютагай үбгэдүүд Даша Намсараев, Цырен-Базар Санданов хүрэтэрөө —хуул тарьяанай тоог дээрэ...

Хэхэ ажалаа оложо ядаһан хүн тосхоной гудамжада хахад үдэр болотор харагдаагүй байһан аад, нэтэрүүшэг шарайтай нэгэ хэды хүбүүд шэнэхэн улаан тракторай шадалые мэдүүлэн, үйлсөөр тооһо татуулан, магазинай хэралсыдэ тулажа ерэбэ.

— Хэд бэлэй эдэ нүхэднай?— гэжэ тэндэ байһан тэбхэр харахан шарайтай эхэнэрһээ асуугдаба.

— Өөрөө эндэхи бэшэ хүм, тинбэшье тэрэ жолоодонь ябаһан хүбүүе танихаб. Нэрэнь Цыдыпов Геннадий, зариман Хэшэгтэ гэжэ нэрлэдэг,—гээд харюусаа һэн.

Тарьяанай тоог дээрэ ошоходо, хэдэн олон зон худэлхэ тракторгүй һуужа байба. Ажаллаха гэхэдэнь, механизатор Цыдыповынь трактораа абаад, архидахаяа гарашаһан байха юм. Амбааршан Цырен-Жап Гынденов аман дороо гэмэрнэ:

— Дундуур дураараа болоһон энэ зольбые хазаарлаха хүн, халаг хухы, олдохогүйл юм байна даа. Арбаад хоногто тоог дээрэ ажаллаа болохо зуураа, тэрэ Хэшэгтэ тэн хахадынь эндэ харагдаа,—гэжэ уурлаһандаа уралаа хазаад абана.

Наранше түргэндөө ороод байба. Хооһон гудамжада үнөөхи трактор тооһо татуулһаар хаанаһаашьеб бии болошобо.

Түргэн ябадалтай тракторай жолоодо сагаа эрэнээрээ хүлзэн харашаһан нюдэтэй хүн харагдаба. Ябаһаар ябатараа энэ хүмнай нэгэ айлай хашаа трактораараа ошожо мүргэжэрхёод, жэхүүн муухай хоолойгоор:

— Бултыетнай даража алахам!.. Намтай тэнсэхэ хэн байнаб, гарагты наашаа. Аа, айна гүт?! Алахаяал алахаб нэгыетнай...— гэжэ байгаад, бэлин шэбшэг үгөөр сээргүй хараана.

Гэнэ болоходоо, углуугай саанаһаа велосипед унаһан гурбан багахан хүбүүд гаража ерэбэ. Хэрэгы муухай, ан арьяатандал Цыдыпов гэгшэ тракторайнгаа ябасые улам түргэдхэн, сэхэ урдаһаань шуумайшаба. Мэгдэжэ һүрдэһэн гурбан багашуул гурбан тээшээ халба һүрэбэ. Алад гаража ябаһан нэгэ хүбүүнэйнь хойноһоо трактораа залажа, улаан тооһон болошобо.

Хүн зон һүү-һай табилдан гүйжэ, тэрэ хүбүүнэй хажууда ерэхэдэнь, хуби заяаниинь ээлэжэ, хулынь халта дайрагдаһан байба. Харин хэдэн һара түрэлхидөө боһожо абхуулһан шэнэхэн велосипед дээгүүрнь Цыдыповэй трактор сэхэ гарашоо һэн...

Нэгэндээ нэтэржэ, нэхыгээ хэдэрһэн энэ хүйхэр тухай дуулаһанаа хөөрэхэдэ нимэ. Архи тамхи уугаал һаа, гэртэхи үбшэн ганса эхэеэ дайлажа садахадаа, нютагайнгаа зоние амар заяа үзүүлхэеэ болидог амитан байба. Хаанашье ябахадаа хэрүүл гаргажа, арга шадалайнгаа зэргээр нютагайнгаа үтэлһэн үлбэр зоние наншажа «алдаршаһан» хүн юм хаш.

Харин тиихэдэ харьяата колхозойнь хүтэлбэрилэгшэд эдэ бухы ябадалые олоной хэлсээн, хамтын хөөрэлдөөн болгохо тухай нэгэтэшье бодожо үзөөгүй. Үшөө саашань хэлэхэ болоо һаа, энэ ажахыда нэгэндээ нэтэрһэн зон яһалал бии хэбэртэй. Тэдэнэртэ ямаршье хэмжээн абтадаггүй, тиимэһээ тэдэнь дураараа аашалжа ябадаг юм ха. Хэдэн жэлдэ энэ колхоздо ажаллажа байһан партийна организацийн секретарь нүхэр Гонсоруноввһаа, Та юу хаража, ялжа тэсэжэ байна гээшэбта гэжэ асууха байнабди.

Һүүлэй жэлнүүдтэ танай ажахы али бухы талаараа хараата түсэб даабаряа дүүргэнэгүй гэжэ хаа хаанагүй хэлэгдэжэ байдаг. Харин эмхи журамгүй ажал, ажахы дээрэ хаанаһаа эрхим ажалай сууряан зэдэлхэ гээшэб?!

Тэрэл удэр һогтуу галзуу трактарист Цыдыповыетнай Өлхиин эхин һургуулийн багша Игнат Степанович Бубеевэй барижа абаагүй һаа, юун болохо байгаа гээшэб?

Залхуу Цыдыповүүд Элхиин гудамжаар дуран соогоо аашалһаар. Теэд хэды болотор аашалжа байха юм?

Ц. ШАГЖИЕВ.

Халаахай

ХУРГАЛАЙ

Ногоо ногоо, ногоо ногоо,
Ногоо ногоо, ногоо ногоо,
Ногоо ногоо, ногоо ногоо,
Ногоо ногоо, ногоо ногоо.

Ногоо ногоо, ногоо ногоо,
Ногоо ногоо, ногоо ногоо,
Ногоо ногоо, ногоо ногоо,
Ногоо ногоо, ногоо ногоо.

Ногоо ногоо, ногоо ногоо,
Ногоо ногоо, ногоо ногоо,
Ногоо ногоо, ногоо ногоо,
Ногоо ногоо, ногоо ногоо.

Ногоо ногоо, ногоо ногоо,
Ногоо ногоо, ногоо ногоо,
Ногоо ногоо, ногоо ногоо,
Ногоо ногоо, ногоо ногоо.

Ногоо ногоо, ногоо ногоо,
Ногоо ногоо, ногоо ногоо,
Ногоо ногоо, ногоо ногоо,
Ногоо ногоо, ногоо ногоо.

Ногоо ногоо, ногоо ногоо,
Ногоо ногоо, ногоо ногоо,
Ногоо ногоо, ногоо ногоо,
Ногоо ногоо, ногоо ногоо.

Ногоо ногоо, ногоо ногоо,
Ногоо ногоо, ногоо ногоо,
Ногоо ногоо, ногоо ногоо,
Ногоо ногоо, ногоо ногоо.

Ногоо ногоо, ногоо ногоо,
Ногоо ногоо, ногоо ногоо,
Ногоо ногоо, ногоо ногоо,
Ногоо ногоо, ногоо ногоо.

Ногоо ногоо, ногоо ногоо,
Ногоо ногоо, ногоо ногоо,
Ногоо ногоо, ногоо ногоо,
Ногоо ногоо, ногоо ногоо.

БАЯРТАЙ!

Хүнүүд нэгэ нүхэрөө холын замда удэшэхэдөө, «Баяртай» гээд хэлэдэг бээ? Нимэ үгэ аян замдаа, албандаа амжалтатай ябахыень нэрлэнэ.

Улаан-Удын барилгашадай клубта Совет Армийн албанда мордохуулгын удэшэлгэ болоо. Тэндэ сэрэгэй албанда татагдагшад, тэлэнэрэй жаны нүүд, эсэгэ, эхэнүүд суглараа. Клуб соо шэмээгүй, номохон. «Тугаа асарагты!» гэһэн командын дуулдахалаар, сэрэгэй албанда татагдагша хоёр хүбүүд дайшалхы Улаан туг өгрин, сценэ дээрэ гарана. Военком А. Г. Савченко вечер нээжэ, албанда татагдагшадые амаршалба. КПСС-эй Советскэ райкомой секретарь В. Н. Башкеев, армида татагдагшадай нэгэнэй эхэ, һургуулийн багша Е. В. Костеева болон бусад сэрэгэй албанда мордогшодой амжалтатайгаар албаяа дүргэжэ ерэхыень хүсэһэн үгэнүүдые хэлээ.

Эдэ эдир залуу хүбүүднай эсэгэнэр, аханарайнгаа дайшалхы хэрэгые үргэлжэлүүлхэ хүнүүд болоһондоо омогтой. Энхэ амгалан байдалые сахин хамгаалгала тэдэнэр өөһэдынгөө нангин уялгые хүндэтэйгөөр дүүргэхэ байһандань найданабди.

Г. БУРЛАКОВ.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Мүнөөдэрэй номерто:

Нэгэдэхи хуудаһанда: «Хиналтын эрхэ» гэһэн түрүү бэшэг; долоон хоног соо туйлагдаһан ажалай илалтануд тухай баярта мэдээсэлнүүд; Т. Громовагай «Эдэнэр шэнэ ажабайдал тухэрна» гэһэн корреспонденци; В. Островскийн «Долоон жэлэй шэлэгдэмэл хушалта» гэһэн репортаж.

Хоёрдохи хуудаһанда: «Воскресени—амаралтын үдэр» гэһэн хэблэлэй шэнжэлэл; А. Игумновагай «Эрилтэ эд хэрэглэгшэ хоёрой ушаралга» гэһэн репортаж; Г. Болдогоевой «Һэшхэлээ алдалга тухай хэдэн үгэ» гэһэн фельетон уншагты.

Гурбадахи хуудаһанда: «Хоёр тангариг» гэһэн үдэрэй репортаж; хилын саанахи һонинууд.

Дүрбэдэхи хуудаһанда: «Уһан дороһоо гаража байһан залгаа олон олтироогууд» гэһэн корреспонденци; үхибүүдтэ зорюулагдаһан, мүн үхибүүд тухай элдэб материалнуд.

Энэниие уншаа һэн гү

ГАЗАР ДОРО — БУСАЛМА ХАЛУУН УҺАН ДАЛАЙ

Венгрийн Арадай Республикын геофизигүүд ехэ һонин юумэ олобо: орон нютагайнь газарай гурбанай хоёр хуби доро нэгэнһээ гурбан километр гүнзэгыдэ бусалма халуун уһатай далай байшоо. Энэ уһанай халууниинь дунда зэргээр 100 градус болоно.

Халуун уһанһаа абтажа боломоор хүсэниинь Венгрийн түлинэ болодог малтамалнуудһаа — шулуу нуурһэн, нефть, газ, торфһоо абтаха бухы хүсэнһөө хэды дахин ехэ болоно. Гүрэнэй хэрэглэхэ түлишын дүрбэнэй нэгэ хуби энэ халуун уһанһаа абтаха гэжэ эрдэмтэд багсаана.

ШЭЛ ХАРГЫ

Копенгаген ородог нэгэ шоссе дээгүүр автомобильнууд хэдэн километр газарта шэл дээгүүр харайлдана. Энэнь хадаа шэлээр харгы хушажа болохо юм аа гү гэжэ Даниин харгы замайхидай туршажа байһан участок болоно.

Болдируутай шэл дээрэ машина халтирхагүй болоно бшуу. Нимэ харгы элэхэшьегүй шахуу.

ЗАГАҺАНАЙ ХАШАРҺААР НАҺЫҒНЬ МЭДЭЖЭ БОЛОХО ГҮ?

Модоной гол тойроһон түхэреэн сахаригуудаар тэрэнэй наһые олонхи хүн мэдэжэ шададаг. Теэд тиимэ сахаригуудаараа, кашалодой шудэндэ, загаһанай хашарһанда байдаг юм гэжэ үсөөхэн хүнүүд мэдэхэ. Зарим хорхойнууд баһа нимэ сахаригуудтай гэжэ нэгэл хүн һая болотор мэдэдэг байгаа. Энэ хүн — Даниин зоолог, доктор Невилль болоно. Энэ хүн таршаагай болон хэдэн ондоо бэшэ нэгэшье үзэ... наһа нэгэшье мэдэжэ абаха арга... хой шумуулнуудаа... лон бэшэ зарим... дынь тухэреэн сур... гажа байдаг аад, ... ургаһаниинь гэрэ... даг, үдэрэйхинь...

ЗАЛГАГДАҺ...

Чехословакийн ... ажаһуудаг 16 наһ... Крассай токарна... дэлмэрилжэ байгаа... ложо, үрөөһэн гаргаа... тагдашаһан байгаа... больницын врачуу... хүшэр операци хэ... яһануудые холбоо... даһа, нэрвэ болон... дынь залгажа өө... операцийн һүүлэр... үнгэрөөд байхада... гарайнгаа хургануу... һаадгүй бэлэхэнэ... болонхой.

Сүүд дэ...

ГЭМЭЭ АҺ...

Орой болоожо, Т... хонон зон бүхэ... Тэрэ үедэ хара... тай Анатолий Вс... хоной гудамжаар... зайгуултаба. Һогтуу... до юушье хэ, хаа... хамаяангүй шэнгэгэ... уһан далай үбдэгсэ... «Байза, автомашина... хёод, аһан шадал... луулха байна» гэ... шааба, шүдөө тар... бирба. Тиигэжэ бо... толий артелийнгө... тээшэ тэмтэрбэ.

Нэгэ мэдэн гэхэдэ... орошонхой, маш... соо һуугаад, мото... дэлгэхэ һанаатай... жа байба ха. Харуу... хэлдэһэн архиншаа... оруулжа ядаба, ... Вставский гаражай... моор һолбо хүшөөд... Николай Алексеевич... вые сохижо унаа... һамбааанда һогтуу... машинада һуугаад... байгаа.

Машина хулгайл... танил хоёр басагда... һуниин зоргоор гү... Тиигэжэ ябатараа, ... жуугай хонхор уру... оруулжа, хүдэлхэ... жархёод, тэрьелий...

Загарайн аймаг... сүүд архинша Вс... шина өөрөө мэдэ... найнь, мүн харуу... хиһонойнь түлөө... болзороор сүлөөлэ... һэн шиидхэбэрн гар... дай АССР-эй Вер... Загарайн аймагай ... дэй гарга...аа шиидэ... рэ хэбээрнь үлөөб...

П. СЫРОМ...
милиц...

Редактор
Ц. О. О...

Шинэй адрес, телефон...

АДРЕС ОБЪЕДИНЕННОЙ РЕДАКЦИИ: гор. ... улица Ленина, 35. Телефоны: редактора—23-67, ... тора—38-42, зам. редактора—35-84, секретаря... отделов: сельскохозяйственный—47-59, 35-14, пром... —48-89, 33-61, корректорская—35-95.

Улица ЛЕНИНА, 26. Телефоны отделов партий... —40-49, идеологический—24-74, советского строит... быта—34-93, рабселькоров и писем—25-41, 38-30, ... ции—34-05 и переводов—24-74.

гор. Улан-Удэ, типография управления по печати ... Министров Бурятской АССР.

Н-05020. Зак. ...

А. САМБАЛХҮНДЭВ.

Монгол шог

Нэгэтэйхэн лэ бэшэг

Шумуухан хара нэгэ хүн
Шулуухан лэ шиидэнхэй,
Эреэхэн саарһа дэлгэнхэй
Эреэлхэдэжэ оробо.
Оо даа, юун болооб?
Одоо яажа мэдэхэб...

«Ошотойхон» тэрэ бэшэгынь
Ошоһон доронь задалаад,
Шоболзоһон сагаахан басаган
Оболзоһон зүрхөө дараба.
Оо даа, юун болооб?
Одоо яажа мэдэхэб...

Шамда би ехэ «харатайб»,
«Минии хонин» боло гэжэ,
Басаган саашань уншаад,
Баггүйгөөр энеэбэ...
Оо даа, юу бэшээб, юу бэшээб,
Ойлгосотой болоо бэшэ гү...

тэрэ хүн

Яабаш мэндын харюугүй
Ярбайгаад ябадаг тэрэ хүн
Ярилсаа намтай бэшэхэн аад.
Дарбайгаад энеэдэг болоо.
Тиигээд тэрэнэй яаһые
Тэбшэжэ, одоо бү хэлээ.

Шэрэйн арада һуухадаа
Шэрүүн янзын тэрэ хүн
Шэлтэй архи харахадаа
Шэлэ хүзүүгээ нугаршаха юм.
Тиигээд тэрэнэй яаһые
Тэбшэжэ, одоо бү хэлээ.

Һонин уншаха гэхэдээ
Һохор мэтэ тэрэ хүн
Һүниин харанхы болоходо
Һүүдэршье һаань обёорхо...
Тиигээд тэрэнэй яаһые
Тэбшэжэ, одоо бү хэлээ.